

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ehdotuksessa, erityisesti 36 §:ssä, viitataan pitkäaikaissäilytykseen soveltuvien tiedostomuotojen määrittelyyn. Tiedostomuodot määrittelee arkistoinnista huolehtiva viranomainen. Kansallisarkiston ja muiden töiden tuloksena on arvioitu eri tiedostomuotoja ja niiden kelpoisuutta säilytyskäyttöön (pitkäaikainen säilytys) ja siirtokäyttöön (väliaikaiseen työstämiseen, lyhytaikaiseen säilytykseen). Määritelmää ylläpidetään CSC - Tieteen tietotekniikan keskuksen toimesta ja se on saatavilla osoitteessa <http://digitalpreservation.fi/files/PAS-tiedostomuodot-1.6.1.pdf>.

Kiinnitämme huomiota siihen, että eri tiedostomuotojen välisessä konversiossa tapahtuu häviötä. Koska useat pitkäaikaissäilytykseen kelpaavat tiedostomuodot ovat myös käytettävissä siirtokäyttöön (ns. päivittäisessä käytössä), olisi edullista, mikäli jo tiedostoja ja tietoa tuotettaessa suosittaisiin pitkäaikaissäilytykseen kelpaavia tiedostomuotoja. Näin vältettäisiin turhia kustannuksia ja tiedon häviötä konversioiden yhteydessä. Yleensä prosesseja suunniteltaessa elinkaariajattelu on hyvä ottaa huomioon. Parhaimmassa tapauksessa tieto voidaan vastaanottaa ja sitä voidaan suoraan työstää siinä muodossa, mikä on myös arkistokelpoinen.

Tyypillisesti arkistokelpoiset tiedostomuodot perustuvat avoimiin standardeihin ja niihin on saatavilla useita eri ohjelmia. On arvioitavissa, että näitä tiedostomuotoja voidaan helpommin konvertoida myös erilaisiin koneluettaviin muotoihin verrattuna esimerkiksi suljettujen standardien alaisiin tiedostomuotoihin. Siten tämä toimintatapa tukisi myös tietoaineistojen koneellista ja automaattista siirrettävyyttä ja työstämistä ja soveltuvissa tilanteissa myös datan avaamista.

Tätä varten ehdotetun lain 27 §:ään tulisi lisätä momentti, jonka mukaan tietoaineistoja vastaanotettaessa sähköisessä muodossa tai niitä muutettaessa sähköiseen muotoon tulisi ensisijaisesti käyttää tiedostomuotoja, jotka kelpaavat myös pitkäaikaissäilytykseen.

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

von Willebrand Martin
Suomen avoimien tietojärjestelmien keskus ry

Väliharju Timo
Suomen avoimien tietojärjestelmien keskus ry - Timo Väliharju / Martin von
Willebrand